

۲۰۰۰
۱
۹۶
۳۵

6979

کتابخانه

WWW.KETAB.IR

بهداشت روانی در اسلام

آفت غیب

سید علی حسینی

سرشناسه: حسینی، سیدعلی.

عنوان و نام پدیدآور: بهداشت روانی در اسلام: آفت غیبت / سیدعلی حسینی.

مشخصات نشر: قم: ثقلین راه زندگی، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۸۶ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.

شابک: ۸-۱-۹۵۳۰۸-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: چاپ اول.

موضوع: غیبت (اخلاق اسلامی)

موضوع: * Backbiting (Islamic ethics)

موضوع: غیبت (اخلاق اسلامی) -- احادیث

موضوع: * Backbiting (Islamic ethics) -- Hadiths

موضوع: غیبت (اخلاق اسلامی) -- جنبه‌های قرآنی

موضوع: * Backbiting (Islamic ethics) -- Qur'anic teaching

موضوع: بهداشت روانی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام

موضوع: Mental health -- Religious aspects -- Islam

رده بندی کنگره: BP۱۳۹۷۳/۲۵۱ ۹ پ ۵۳ ح /

رده بندی دیویی: ۶۳۴/۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۵۵۲۲۷۱۰

بهداشت روانی در اسلام

آفت غیبت

تألیف: سید علی حسینی ■ ناشر: ثقلین راه زندگی

■ چاپ: اول / ۱۳۹۷

تعداد صفحه: ۸۶ ■ شابک: ۸-۱-۹۵۳۰۸-۶۲۲-۹۷۸

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد ■ قیمت: ۷۰۰۰ تومان

آدرس مؤسسه و انتشارات ثقلین راه زندگی:

قم / خیابان صفائیه / کوچه ممتاز (کوچه ۲۴) انتهای کوچه مقابل مدرسه امام موسی صدر /

پلاک ۱۱۹

■ تلفن ۰۲۵۳۷۷۴۷۳۴۷ ■ همراه: ۰۹۱۸۰۸۹۲۲۹۲-۰۹۳۹۲۱۸۲۲۲۳

همراه با ما در فضاهای مجازی:

پایگاه: <http://www.baghequrani.com>

شبکه‌های اجتماعی سروش، ایتا و...: به ۰۹۱۸۰۸۹۲۲۹۲ پیام دهید.

هرگونه تکثیر از تمام یا قسمتی از این اثر بصورت حروفچینی یا عکسبرداری، چاپ مجدد، چاپ افست،

بلی کپی و انواع دیگر چاپ بدون اجازه کتبی مؤلف شرعاً جایز نمی باشد و پیگرد قانونی به همراه خواهد داشت.

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
۱۵	 تعریف، مصادیق و اقسام غیبت
۱۵	 تعریف غیبت
۱۶	 مصادیق غیبت
۱۶	 اقسام غیبت
۱۶	 غیبت با زبان:
۱۷	 غیبت با اشاره:
۱۷	 غیبت با کنایه:
۱۸	 غیبت در قالب تعریف:
۱۸	 غیبت تحت پوشش دلسوزی:
۲۰	 غیبت در نوشتار:
۲۰	 غیبت در قالب انتقاد:
۲۳	 حرمت غیبت
۲۳	 غیبت از نظر قرآن
۲۴	 غیبت از دیدگاه سنت
۲۵	 اجماع بر حرمت غیبت
۲۷	 غیبت از منظر عقل

- ۲۷ حقیقت و باطن غیبت
- ۲۸ خوردن گوشت غیبت شونده
- ۲۸ خوردن خون متعفن
- ۳۰ متعفن تر از مردار
- ۳۱ خوردن گوشت مردار
- ۳۳ پی آمدهای غیبت
- ۳۳ ۱. قبول نشدن عبادت
- ۳۶ ۲. دوری از رحمت الهی
- ۳۷ ۳. از بین رفتن دین
- ۳۷ ۴. پناهنده شدن غیبت کننده به شیطان
- ۳۹ ۵. خانه اهل غیبت، بدترین خانه
- ۴۰ ۶. رسوایی غیبت کننده
- ۴۱ ۷. جایگاه غیبت کننده
- ۴۴ ۸. شکنجه غیبت کننده با دست خودش
- ۴۵ ۹. گواهی اعضا و جوارح علیه غیبت کننده
- ۴۶ ۱۰. عذاب طاقت فرسا
- ۴۷ ۱۱. ضرر جبران ناپذیر
- ۴۹ ۱۲. اعتراض دوزخیان
- ۵۲ ۱۳. اولین وارد به جهنم
- ۵۲ ۱۴. بوی تعفن دهان غیبت کننده
- ۵۳ ۱۵. زبان غیبت کننده در قیامت
- ۵۵ ۱۶. پاره شدن غیبت کننده توسط سگهای جهنم
- ۵۷ عوامل و انگیزه های غیبت
- ۵۸ ۱. علاج عصبانیت (شَفَاءُ غَيْظٍ)

۲. همکاری با غیبت کنندگان (مُسَاعَدَةُ قَوْمٍ) ۵۹
۳. افتراء (تُهْمَةٌ) ۵۹
۴. تصدیق بدون تحقیق (تَصْدِيقُ خَبَرٍ بِلَا كَشْفِهِ) ۵۹
۵. بد گمانی (سُوءِ ظَنٍّ) ۶۰
۶. حسادت (حَسَدٍ) ۶۱
۷. تمسخر (سُخْرِيَّةٌ) ۶۲
۸. خنداندن (تَعَجُّبٌ أَوْ تَعْجِيبٌ) ۶۳
۹. خستگی و دلتنگی (تَبَرُّمٌ) ۶۴
۱۰. خوب جلوه دادن خود (وَتَرِّينٌ) ۶۵
۱۱. فرومایگی و خواری ۶۶
۱۲. ضعف عقلی ۶۷
۱۳. نفاق ۶۸
- غیبت‌های مجاز ۷۱
۱. غیبت در مشورت (نَصْحُ الْمُسْتَشِيرِ) ۷۱
۲. گوش دادن به شکایت مظلوم (التَّظَلُّمُ وَ سَمَاعُهُ) ۷۲
۳. سلب عدالت از عادل نماها (الْجَرْحُ وَالتَّعْدِيلُ) ۷۳
۴. معرفی دروغ‌گوی سودجو (رَدُّ مَنْ ادَّعَى نَسَبًا لَيْسَ لَهُ) ۷۳
۵. غیبت مبلغان باطل (الْقَدْحُ فِي مَقَالَةٍ بَاطِلَةٍ خُصُوصًا فِي الدِّينِ) ۷۳
۶. غیبت بدعت‌گذار، پیشوای ستم‌پیشه و فاسق ۷۴
۷. غیبت ناشناس ۷۵
۸. نفی علم و تخصص ۷۵
۹. غیبت برخی از راویان ۷۶

۷۶	۱۰. معرفی با صفت مشهور
۷۹	راههای پیش‌گیری از غیبت
۷۹	۱. تقویت ایمان
۸۰	۲. آشنایی با شیوه شیطان
۸۱	۳. مخالفت با شیطان
۸۳	۴. گوش ندادن به غیبت
۸۵	۵. دفاع از غیبت‌شونده و پاداش آن
۸۷	۶. پرهیز از شبهات
۸۹	توبه از غیبت
۹۰	تعمیل در توبه
۹۱	شرایط توبه
۹۳	مقام و محبوبیت نائب
۹۵	کتاب‌نامه

چکیده مطالب

خدای متعال انسان را برای رسیدن به کمال آفرید و راه دستیابی به کمال و موانع آن را به او ارائه نمود موانع همان اعمالی است که توسط اعضا و اندام انسان انجام می‌گیرد یکی از این اعضا زبان است و مفسد آن متعدد است که یکی از مفسد آن غیبت است؛ غیبت، یعنی بیان عیب مسلمان به قصد عیب جویی در غیاب او. غیبت، اعمال را باطل و انسان را مورد خشم خدای قهار قرار داده از او دور، و به شیطان نزدیک می‌کند و در عالم آخرت گرفتار عذاب ابدی و قهر و غضب الهی می‌نماید.

مقدمه

بهداشت روانی، مقوله بسیار پراهمیتی است که تلاش می‌کند تا بیماری‌هایی را که دامن‌گیر روح و روان انسان می‌شود، درمان نماید یا از آن جلوگیری کند. در اسلام به این مهم، توجه ویژه شده و در موضوعاتی چون: غیبت، دروغ، تهمت، سخن چینی، تمسخر و استهزا، و مسائل دیگری از این دست، از آن‌ها سخن رفته است. به واقع، این موضوعات، بیماری هستند و قدرت تخریبی آن‌ها، بسیار بیشتر از بیماری‌های جسمی است، لذا باید به طور جدی به درمان آن‌ها پرداخت و فضای جامه و خانواده را بهداشتی و سالم نگه داشت. در این کتاب، بیماری غیبت را مورد بحث قرار می‌دهیم.

عواملی که انسان را از صراط مستقیم الهی منحرف کرده و راه رسیدن به کمال را بر او می‌بندد و به لجنزار متعفن گناه کشانده و در آن غرق می‌کند مختلف است. یکی از این عوامل، جهل به ماهیت معصیت و پی‌آمدهای ایمان‌ستیز و عبادت‌سوز آن است. اگر بشر باور کند که حقیقت و باطن گناه، سم، نجاست و آتش است به آن نزدیک نمی‌شود. حضرت یوسف (علیه السلام) خطای برادران خود را ناشی از جهل آن‌ها دانسته،

فرمود:

﴿هَلْ عَلِمْتُمْ مَّا فَعَلْتُمْ يُونُسَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ﴾^۱؛ آیا می دانید با

یوسف و برادرش چه کردید، آن گاه که نادان بودید؟!

عامل دیگر، غفلت از محضر خداوند عالم است که انسان را به حسیض ذلت ساقط کرده و به مرتبه ای پست تر از حیوان می رساند. قرآن کریم می فرماید:

﴿أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾^۲؛ آن ها مانند

چهارپایانند، بلکه گمراه ترند. آن ها غافلانند.

عامل دیگر، از بین رفتن قبح عرفی گناه است. اگر قباحیت معصیت در میان مردم از بین رفت، انسان متخلف بدون دغدغه خاطر و بدون آن که تحت فشار وجدان قرار گیرد و احساس شرمندگی کند، مرتکب آن می شود و چه بسا خود را انسانی خوش اخلاق و خوش مشرب می پندارد که اهل مجلس را خوش حال و سرگرم نموده است:

﴿الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُخْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا﴾^۳؛ آن ها که تلاش شان در دنیا گم (و نابود) شده، ولی گمان می کنند کار نیک انجام می دهند.

عوامل یاد شده - به ویژه عامل از بین رفتن قبح گناه - از جمله عواملی هستند که در ارتکاب غیبت از سوی انسان مؤثرند. متأسفانه

۱. یوسف، آیه ۸۹.

۲. اعراف، آیه ۱۷۹.

۳. کهف، آیه ۱۰۴.

قبح غیبت طوری از بین رفته است که در بسیاری از مجالس و محافل، مردم مرتکب آن می‌شوند و کمتر کسی است که غیبت‌کننده را مذمت و سرزنش کند. از این رو در مجموعه‌ای که پیش رو داریم سعی شده است با استناد به برخی از آیات نورانی قرآن کریم و احادیث اهل‌بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السلام) ماهیت، حرمت، قباح و پی‌آمدهای ناگوار دنیوی و اخروی غیبت و نیز انگیزه‌های غیبت، غیبت مجاز و راه برون‌رفت از غیبت طرح و تبیین گردد.

به امید آن‌که با استعانت از پیشگاه خداوند حاضر و ناظر، دل و دهان، روح و روان، محیط زندگی و محل کار خود را با پرهیز از غیبت و تخلق به اخلاق اسلامی، پاک، پاکیزه و نورانی و معطر نماییم؛ إن شاء الله